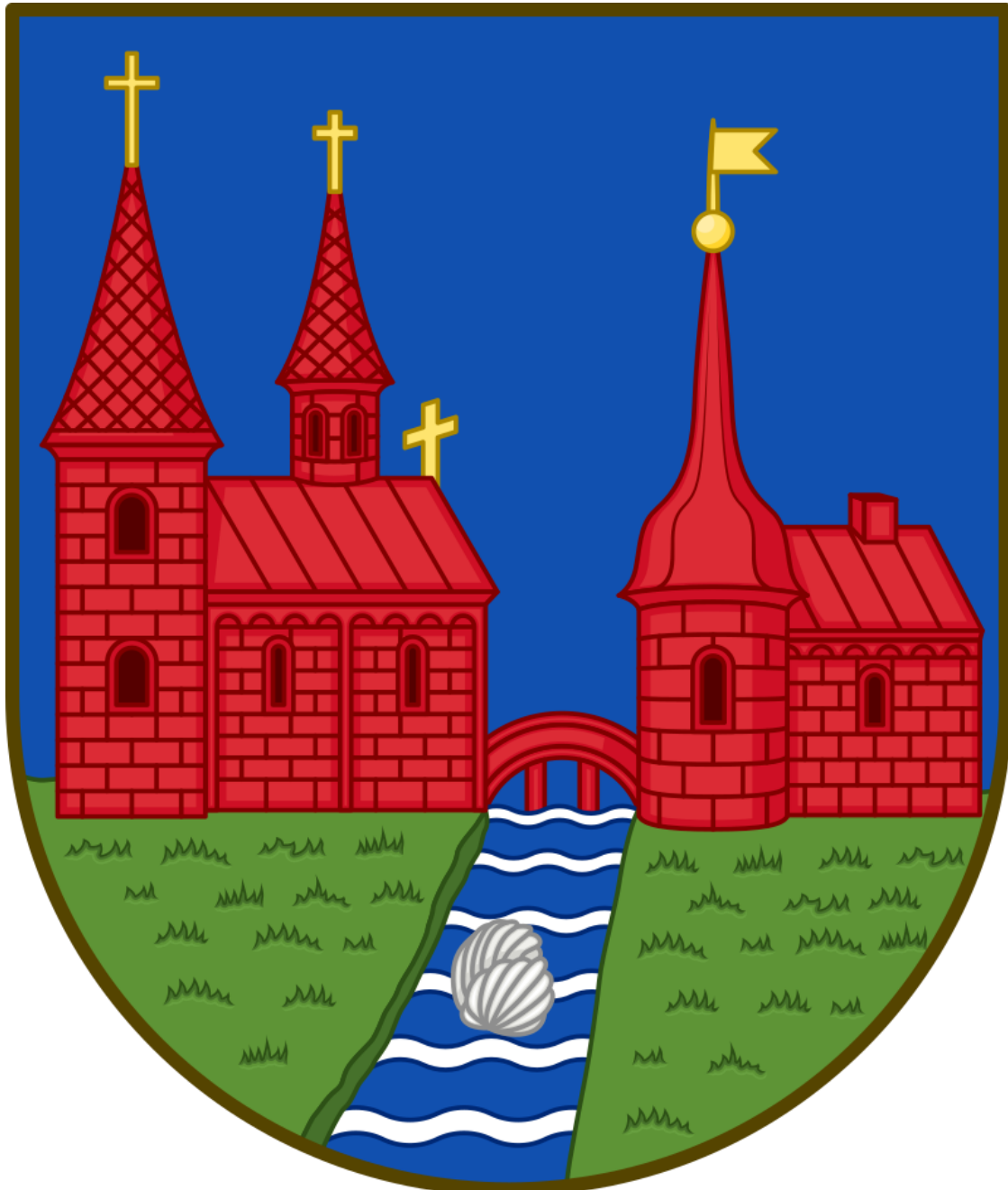

Middelalderdage & marked i Skælskør

Projektbeskrivelse

Titel: Middelalderdage & marked i Skælskør 2021

Projektledelse: Virksomhed, Kunst & historisk håndværk, Holtensvej 9, 4230 Skælskør

Kontaktperson: Leila Buchardt Joensson. Tlf.: 21 28 59 54.

E-mail: mail@kunstoghistoriskhaandvaerk.dk

www.kunstoghistoriskhaandvaerk.dk

www.leilajoensson.com

Indledning

Skælffiskør nævnes i Kong Valdemars jordebog, nedskrevet i 1200-tallet. Byen var Valdemar Sejrs familieejendom. En by der gennem historien ofte er besøgt af konger. Som hovedoverfartssted til Fyn, var kongebyen en anset købstad. Man kan tænke sig til den *leben*, som er fulgt med i form af håndværkere og handelsfolk. Tydelige spor fra middelalder og renæssance går gennem byen fra Sct. Nicolaus kirke, Latinskolen, Vestergade, Peder Reedtz Gård (Skælskør Museum), Karmeliterklostret (udgravning) til Borreby Herreborg. I omegnen findes middelalderens kirker herunder Ørslev kirke med den berømte 'Dansefrise'. I Smedegade, Slagelse by, er der fundet en stor møntskat fra 1300-tallet. Antvorskov kloster og ruin rummer ligeledes en stor fortælling om Johanitterordenen og kongeresidens. Med afsæt i denne prægtige kulturarv ligger det lige for at indføre en ny tradition i Skælskør: Middelalderdage & marked i Skælskør.

Projektet søger om midler til at udvikle den kulturhistoriske formidling lokalt i Skælskør og omegn og i den forbindelse afholde 'Middelalderdage & marked i Skælskør' sommeren 2021.

Hvorfor i Skælskør?

Skælskør rummer mange spændende historier fra fortid til nutid. Skaberkraften råder her. Keramikfestival, Guldagergård events, Matadordage, Harboe cup, Drengerøvsaften, Borreby Teater, Stignæs batteri, Den Gamle Smedie på Stignæs er eksempler på tiltag, der understøtter en progressiv udvikling indenfor erhverv, kunst og historieformidling. Skælskør museum er en stærk medspiller i den kulturhistoriske formidling. I 2021 er det 25 år siden Karmeliterklostret blev udgravet (1996). Planen er, at det markeres med en særudstilling på Skælskør Museum, hvor det berømte 'Skælskørkrucifikset' er i fokus på den årlige Keramikfestival. 'Middelalderdage & marked i Skælskør' tænkes afholdt på Borreby Herreborg i weekenden forud for festivalen (9.-11. Juli 2021) og indgår dermed som en del af udstillingen på museet. De to efterfølgende år, er det planen at arrangementet afholdes ved 'Lagunen' i Skælskør By (år 2) og evt. ved havneområdet (Det Røde Pakhus) eller Sct. Nicolaus kirken (år 3). Således bliver Middelalderbyen Skælskør promoveret flere steder, hvor der har været og er synlig middelalderhistorie.

På 'Middelalderdage & marked' vil kulturarven fra middelalderen blive formidlet gennem arbejdende værksteder, levende historisk formidling og autentisk håndværk. Det er netop fokus på aktiv læring og historisk formidling gennem *hands on* aktiviteter ved fagligt dygtige aktører, der

gør dette middelaldermarked anderledes og unik i forhold til andre af landets middelaldermarkeder.

Fredag er tænkt som børnenes dag, hvor daginstitutioner; børnehave, SFO, klubber/fritidshjem og børn/unge med særlige behov kan deltage gratis (under forudsætning af at der gives de nødvendige midler jf. budget).

Idé og projektudvikling

Initiativtager, Leila Joensson, er læreruddannet og kulturhistorisk formidler. Leila driver virksomheden *Kunst & historisk håndværk* i Den Gamle Smedie på Stignæs i samarbejde med Jørgen Poulsen, tidligere leder af Vikingelandsbyen i Albertslund gennem 20 år. Virksomheden favner et stort netværk inden for kulturhistorisk formidling og kan levere autentisk historisk håndværk, udstyr, tøj og materialer. Undertegnede har årelang erfaring som aktør på middelaldermarkeder rundt om i landet, og har derigennem opnået et solidt kendskab til dygtige håndværkere, formidlere og aktører, der kan levendegøre historien om Skælskør og omegn på en spændende og nærværende måde for både børn, unge og voksne. Leila skriver netop speciale i arkæologi (MA) i 2020 og er projektleder/koordinator for projekt og arrangement. CV for Jørgen og Leila kan hentes på www.kunstoghistoriskhaandvaerk.dk

Formål

Projektets overordnede formål er at skabe nye muligheder for at formidle Skælskør & Slagelses kulturhistoriske arv i samarbejde med Borreby Herreborg, Museumsforeningen for Skælskør Bymuseum, Museum Vestsjælland, Skælskør Turistforening, Slagelse Kulturråd, Skælskør Erhvervsforening, Kunstnerlavet KIT, Slagelse Kommunes kulturafdeling og skole- og dagtilbud, Sognekirkerne, samt frivillige fra kommunens historiske foreninger og lokale aktører.

Målgruppen er børn, unge og voksne i Slagelse Kommune og tilstødende kommuner.

Projektet understøtter indsatsområder fra Slagelse erhvervs, kultur- og turismepolitik fx 'Turisme er et erhverv der kan have stor betydning for image og branding i og udenfor kommunen.

Kulturarv kombineret med de geografiske muligheder inden for natur og kystlinje er styrker, Slagelse Kommune skal udvikle. (*Erhvervsudviklingspolitik 2012-2020*)

Projektet støtter desuden kommunens indsatsområde 'kulturelle arrangementer med *lokalt særpræg*'. Borgere og besøgende skal opleve det særlige ved Slagelse Kommune.

Projektet vil på sigt arbejde på at opnå en tre-årig aftale om støtte. Herunder plan for udvikling med autenticitet for øje. Første år udvikles og afholdes projektet som udviklingsprojekt/pionerprojekt med fokus på generering af økonomi til at afholde arrangementet som et tilbagevendende lokal event, der afholdes på forskellige middelalder historiske lokationer i Skælskør. (evt. hvert år eller hvert andet/på skift med Ringsted Middelalderfestival).

Projektet styrker endvidere det unikke samarbejde om og udviklingen af kulturlivet på tværs af både de professionelle og frivillige og på tværs af kulturinstitutionerne gennem netværk og fælles opgaveløsning ved fx at involvere de frivillige i formidlingsopgaver og børnenes dag om fredagen. Ifølge Slagelse Kommunes kulturstrategi skal børn have mulighed for at undersøge, sans og eksperimentere med kunst og kultur. (Indsatsområde: Udvikling af et kulturregionalt projekt rettet mod børn og unge).

I forbindelse med arrangementet er planen, at der skal udvikles og tilbydes undervisningsmaterialer til kommunens skoler, både som forberedelse til børnenes dag om fredagen, men også som aktiviteter under arrangementet. Dette udvikles af projektleder i samarbejde med aktørerne. På sigt kan tilbydes årlige workshops, kurser og åben skole aktiviteter for børn og voksne hos de enkelte lokale aktører.

Mål

Målet er at skabe et nyt tilbagevendende kulturhistorisk projekt i Skælskør med fokus på egnens middelalderhistorie. Vi tilbyder en spændende og stemningsfuld levendegørelse af kulturhistorien for børn og voksne og trækker på oplandet i hele Slagelse Kommune samt tilstødende kommuner. Derudover har vi stort fokus på turister i samarbejde med Skælskør Turistforening, Bykontoret, Destination Sjælland og Slagelse Kulturråd.

Borreby Herreborg kan tilbyde at levere rammerne om projektet (udlejning) - en smuk autentisk kulisse til 'Middelalderdage & marked i Skælskør'. Der er vedlagt tilbud fra godsejer, Joachim Castenschiold. I tilfælde af at midlerne ikke slår til i 2021, må arrangementet søges afholdt et andet sted i Skælskør fx ved 'Lagune' pladsen ved Noret. Som udgangspunkt giver det god mening at lade et tilbagevendende arrangement 'vandre' på skift i Skælskørs middelalderlige historiske miljøer og således starte år 1 med et af de smukkeste steder i Skælskør, nemlig Borreby Herreborg.

Eftersom der vil blive lagt en særlig indsats i at inddrage byens borgere som frivillige under projektets udførelse, tænkes projektet primært forankret i Skælskør. Vi vil trække på frivillig arbejdskraft fra det lokale foreningsliv bl.a. Museumsforeningen for Skælskør Bymuseum i forbindelse med praktiske opgaver og lokalhistorisk formidling. Museumsforeningen, Turistforeningen og Slagelse Kulturråd har skrevet anbefalinger, som er vedlagt i projektbeskrivelsen. De tilbyder tillige deres hjælp i forbindelse med arrangementet.

Oplevelse og historie for alle – et tænkt scenarie

Torsdag aften stilles boder op i gården mellem teaterstalden og den gamle borg fra 1556. Fredag er børnenes dag med fokus på historisk formidling og værksteder for børn og unge. Parken er åben og tilbyder gode forhold for udendørs leg og tumlen. Lørdag og søndag er markedet åbent kl. 10.00 – kl. 18.00. Straks publikum træder over vindebroen og under hængegitteret, vil de føle sig hensat til en anden tid; middelalderen i Skælskør. Musik, teater og gøgl sætter stemningen an. De

arbejdende værksteder og handelsboder ligger side om side og bidrager til en livlig handels- og markedsstemning. I værkstederne/boderne vil publikum møde arbejdende håndværkere, der rekonstruerer fund fra lokale udgravninger og lokal ikonografi. Autentisk håndværk som fx kurveflet, kalligrafi, kalkmaleri, træskæring/trædrejning, smedning, og mjød- og ølbrygning vil blive demonstreret og formidlet på stedet. Lokale restauranter og detailhandel kan deltage med middelalder madboder og evt. tilbyde en 'Middelalder menu' i byens restauranter. Lørdag aften byder på en eventyrlig middelalder-banquet. Banquet-middag med underholdning for aktører og publikum (billetsalg) kan afholdes i borggården, café eller teatersal i samarbejde med Borreby Herreborg og lokale restauratører. Begge dage tilbyder programsatte foredrag og workshops om middelalderens tro, urtehave, musik, arkæologi, kunst m.m. til det fagligt nysgerrige publikum. Når mørket falder på, er borgen oplyst af fakler og levende lys.

Synergikæder skabes

Arrangementet og aktiviteter før og under arrangementet som beskrevet ovenfor understøtter følgende målsætninger, indsatser og prioriteringer:

Mulighed for i de mange arbejdende værksteder/historisk formidling at undersøge, sanse og eksperimentere med kunst og kultur.

(Indsatsområde: Udvikling af et kulturregionalt projekt rettet mod børn og unge)

Arrangementet synliggør byens særlige miljø for kunsthåndværk og bidrager samtidig til at fortælle den særlige kulturhistorie om middelalderbyen, Skælskør, herunder Borreby Herreborg. Desuden styrkes samarbejde, koordinering og erfaringsudveksling på tværs af både arrangementer og arrangører, så det nye arrangement kan udvikles ved at skabe synergi og sætte relevante aktører i forbindelse med hinanden. Der er fx foreslået en følgegruppe (se nedenfor).

(Indsatsområde: Fokus på sparring omkring udvikling af samarbejde på tværs af kulturelle aktører og samarbejde med erhvervslivet)

I samarbejde med Museumsforeningen for Skælskør Bymuseum og andre relevante foreninger i Slagelse udvikles aktiviteter og arrangementer, hvor de frivillige kan engagere sig og yde en indsats under 'Middelalderdage & marked i Skælskør'. Museumsforeningen for Skælskør Bymuseum kan tilbyde rundvisninger i middelalderbyen Skælskør. TV, radio og andre medier inviteres. Borgere og elever i byens skoler inddrages i den faglige historiske formidling og fortællingen om Skælskør i ugerne forud for arrangementet. Fredag er 'børnenes dag', hvor markedet kun er åbent for dagtilbud og unge. Kirken vil spille en afgørende rolle - særligt i formidlingen om havnen, havet og troen. Her kan publikum fx høre om Skt. Nicolaus, de søfarendes helgen. Den planlagte udstilling om Karmeliterklostret på Skælskør Bymuseum vil støtte op om den historiske formidling under 'Middelalderdage & marked i Skælskør' midtby. Det er en oplagt mulighed for Borreby Herreborg, at tilbyde rundvisninger, skuespil og underholdning. Sydsjælland og øernes naturcentre vil få mulighed for at bidrage med middelalder temaer i naturen og særlige ruter med fokus på egnens

middelalderhistorie. Det lokale bryggeri, Harboe, kontaktes i forhold til bryg af en *limited edition* middelalder bryg.

Projektets overordnede formål er at skabe nye muligheder for at formidle Skælskør & Slagelses kulturhistoriske arv. Der er holdt indledende møder med enkelte. Til foråret inviteres alle til et større formøde og forventningsafstemning, såfremt der er modtaget tilstrækkelige fondsmidler til arrangementet, at det forventes gennemført i 2021.

Borgere inddrages og flere lokale aktører er i spil. Alle lukrerer på en øget tiltrækning af turister, handel og vidensdeling. Nedenstående bør repræsenteres i et særligt udvalg, en følgegruppe, der i form af erfaring og kompetencer indenfor organisering af events & historiske markeder, kan medvirke til at kvalificere projektet og sikre et højt niveau på tværs af forskellige kulturer, institutioner og interessenter. Følgegruppens repræsentanter:

- Kunst & historisk håndværk (projektledelse/koordinering)
- Borreby Herreborg
- Museumsforeningen Skælskør Bymuseum/Museum Vestsjælland
- Ringsted Middelalderfestival/Museum Vestsjælland (sparring)
- Trelleborg (sparring)
- Kulturafdelingen, Slagelse Kommune
- Dagtilbud, skoler og ungdomstilbud i Slagelse Kommune
- Bibliotekerne i Slagelse
- Foreninger med fokus på kulturhistorisk formidling
- Skælskør Erhvervsforening
- Skælskør/Eggeslevmagle sognekirker
- Bykontoret/Destination Sjælland
- Kunstnerlavet KIT
- Andre relevante interessenter

Arrangementet vil medvirke til både at styrke og understøtte det unikke samarbejde om og udviklingen af kulturlivet på tværs af både de professionelle og frivillige og på tværs af kulturinstitutionerne gennem netværk (følgegruppen) og fælles opgaveløsning. Således er fredag d. 9. juli alene tænkt som et tilbud til børn og unge som et 'åben skole/dagtilbud' arrangement i sommerferien. Her kan børn og unge lære om den lokale kulturhistorie (en del af historiefagets fælles mål) samt prøve at arbejde med middelalderens materialer i 'hands on' aktiviteter for alle. (*Indsatsområder: Udvikling af et kulturregionalt projekt i samarbejde med Slagelse Kommunes professionelle kulturaktører rettet mod børn og unge*).

Projektet bliver synliggjort gennem følgegruppen og de tilknyttede foreningers interesse for at promovere projektet, annoncering i aviser og lokalpresse, kultunaut kalenderen, Slagelse News, Facebook sider mv. Børn- og ungeinstitutioner inddrages med læringstilbud før og under arrangementet. Der er afsat økonomi i budget til annoncering og reklame.

Skælskør borgerne er rigtig gode til at støtte op om lokale tiltag! Vi ønsker mere fokus på Skælskør som historisk middelalderby, da by og omegn 'emmer' af middelalderstemning og er rig på historie og arkæologi. Samtidig bliver børn og elever i Slagelse Kommune klogere på deres lokalmiljø og Skælskørs unikke historie. Arrangementet vil give Skælskør Bymuseum mulighed for at udvikle undervisning og åben skole tilbud og få flere besøgende året rundt. Planen er, at samarbejdet med Skælskør Bymuseum på sigt kan føre til fastansættelse af formidler. Vi forventer en stigning i antal af turister, der ved dette arrangement således får tilbudt flere ugers underholdning i træk: Middelalderdage og Marked – Særudstilling om Karmeliter klostret på Skælskør Bymuseum – Keramikfestivallen d. 14. juli og Trelleborg Vikingemarked. Effekten af arrangementet og antallet af turister undersøges efterfølgende i samarbejde med Skælskør Turistforening og Destination Sjælland. I samarbejde med erhvervslivet og Skælskør Erhvervsforening kan byen og havnen tilbyde 'middelalder inspirerede' aktiviteter i form af særlige mad 'menuer', gamle lege og underholdning. Byens lokale aktører inddrages dermed som vigtige medspillere i at formidle byens middelalder historie.

Økonomi

Der søges om midler hos Slagelse Kommune, Kvik- midler fra LAG, fonde og sponsorater. Det ansøgte beløb skal dække udgifter til opstart af 'Middelalderdage & marked i Skælskør' fx indkøb af boder/tekte, diverse nyanskaffelser, samt udgifter til projektledelse og honorar til musik og formidlere/håndværkere. Der er betalende gæster lørdag og søndag både i form af entrebilletter (65 kr. per person, børn under 'sværdhøjde' er gratis), og salg af billetter til banket middag m. underholdning lørdag aften (275,- kr. per person). Derudover er der udlejning af 10 boder og indtægt fra min. 15 stadeplads gebyr/salgsboder. Der opkræves ikke stadeplads gebyr for formidlende aktører (ca. 15-17). Ifølge budget år 1 og 2 er økonomien stigende årligt, hvilket understøtter muligheden for et tilbagevendende arrangement med delvis selvstændig økonomi. Alle indtægter i år 3 estimeres til kr. 198.000,- plus frivillig arbejdskraft (sat til kr. 10.000,- i egenfinansiering). Der søges en tre-årig aftale om underskudsgaranti fra Slagelse Kommune efter år 1. Derudover vil der søges fondsmidler til børnenes dag om fredagen. Vi vil trække på det lokale foreningsliv og frivillig arbejdskraft til opsætning af boder, formidling, parkeringsvagter og andet. Til gengæld kan foreninger opnå indtægt ved salg af kaffe, brød og kager.

Estimerede budgetter for år 1 & 2

Vedlægges i fondsansøgninger, men kan rekvireres hos projektlederen på mail@kunstohistoriskhaandvaerk.dk

Bilag 1-3: Anbefalinger fra foreninger

Bilag 1

Anbefaling.

Ideen med Middelalderdage & marked i Skælskør passer perfekt ind i, hvad Museumsforeningen for Skælskør Bymuseum og Skælskør Bymuseum har planlagt. Her er planen i 2021 at markere 25-årsdagen for udgravningen af Danmarks ældste karmeliterkloster lige på den anden side af gaden - over for Skælskør Bymuseum. Det sker med udstilling på museet med forklaring, tegninger og modeller. Samtidig håber vi at kunne præsentere det kendte Skælskør Krucifiks. Dette sidste skulle gerne ske i forbindelse med den årlige keramikfestival i 2021, hvor der er rigtig mange mennesker i byen. Måske med en munkevogn fra filmen "Ørnens Øje" holdende uden for Skælskør Bymuseum, der fortæller om den kommende weekend med Middelalderdage & marked. I forbindelse med disse dage kunne man åbne pilgrimsruten "Camino Laguna", der går fra Korsør til Næstved med primitiv overnatning i "Hotel Gitterly" i de små fangeceller i Det Gamle Rådhus på Gammeltorv. Dette kunne ske samtidig med åbningen af den gamle Helligkilde - Klintekilden - Kærlighedens Kilde ved Skovvej 18A. Endelig kunne man i de dage genetablere den gamle middelalderforbindelse mellem Fyn og Sjælland ved at besejle Lohals Omø med et gammelt sejlskib fra middelalderen for at markere, at Skælskør i dele af middelalderen var hovedforbindelsen for overfarten over Storebælt - med kongsgården liggende tæt op ad kirken fra 1215.

Da Borreby Herreborg er bygget af sten fra Marsk Stigs borg fra ca. 1280 og materialer fra karmeliterklosteret i Skælskør, der blev nedlagt i 1532, vil stedet udgøre noget nær de perfekte rammer for begivenheden Middelalderdage & marked, hvor man på Borreby Teater kunne opføre et spændende teaterstykke, der gjorde os alle klogere på middelalderen.

Museumsforeningen for Skælskør Bymuseum kan hermed støtte Middelalderdage & marked i Skælskør og ser frem til et frugtbart samarbejde.

Hans Jørgen Konradsen

Formand for Museumsforeningen for Skælskør Bymuseum

Anbefaling fra Skælskør Turistforening

Bestyrelsen i Skælskør Turistforening er blevet forelagt projektbeskrivelse mm. af det planlagte arrangement: Middelalderdage & Marked i Skælskør 2021 af Hans Jørgen Konradsen fra Museumsforeningen i Skælskør.

Vi synes det er et fremragende projekt, som vi fuldt ud bakker op og sender vores anbefaling af. Vi ser meget potentiale turismæssigt i projektet og vil følge den videre planlægning med stor interesse. Måske er der endda noget vi kan være behjælpelige med. Hvis I ser noget hvor dette kunne være, er I velkomne til at henvende jer. Så vil vi kigge på det. Håber at vores anbefaling kan være til gavn for jeres arbejde videre frem med dette projekt. Hvis der ønskes yderligere bemærkninger, må I henvende jer til Turistforeningen.

Med venlig hilsen
på vegne af Skælskør Turistforening

Ole Rygaard Jensen
Fmd.

Juni 2020

Skælskør d. 6. august 2020

Anbefaling til støtte for Projekt Middelalderdag og Marked i Skælskør.

Slagelse Kulturråd kan varmt anbefale projekt Middelalderdage og marked i Skælskør. Vi har fået forelagt projektet af Laila Buchardt Joensson Kunst og historisk håndværk, den gamle Smedje på Stignæs ved Skælskør. Det er to personer og et sted, hvor der er meget stor viden og professionalisme, og i samarbejde med mange andre vil kunne få dette arrangement til at være lærerigt og spændende, og skabe stor interesse for formidlingen af Skælskør og Slagelses kulturhistoriske arv og det særlige ved Slagelse kommune. Borreby Herreborg er også et fint og passende sted til afholdelse af arrangementet. Slagelse Kulturråd og Slagelse kommune har i fællesskab udarbejdet Slagelse kommunes Kulturstrategi efter flere møder med de forskellige foreninger. Når jeg læser projektbeskrivelsen, viser det at man har inddraget kommunens Kulturstrategi. Der inddrages børn og unge, det professionelle og frivillige, og det autentiske vil komme fint med. Slagelse Kulturråd kan absolut anbefale, at der bevilliges økonomisk tilskud til at gennemføre projektet.

På vegne af Slagelse Kulturråd
Hedvig Koefoed
Formand
Tlf. 51 54 27 09